

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

13.03.2018

Kaupunginvaltuusto

§ 150 4.9.2017

Asianro 819/06.00.00/2017

§ 42**Valtuutettu Sari Suominen ym. valtuutettujen aloite koskien yhden hengen liikku-
van päivystysyksikön perustamista****Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 4.9.2017 150 §

Valtuutettu Sari Suominen jätti seuraavan aloitteen:

”Esitämme, että Raisioon perustetaan ympärivuorokautinen yhden hengen liikkuva päivystysyksikkö, jolla on lääkkeenmääräysoikeus ja yhteys akuutti-osaston lääkäriin. Vastaava liikkuva yksikkö on käytössä Lappeenrannassa, jossa uudistus on otettu hyvin vastaan ja mallia ollaan laajentamassa Mikke-
liin. Mielestämme liikkuva päivystysyksikkö on tarpeellinen, sillä yhteispäivys-
tys on ruuhkautunut ja potilaat joutuvat odottamaan yhteispäivystyksessä hoi-
toa pitkiä aikoja.

Yhden hengen liikkuva päivystysyksikkö tarjoaisi päivystyksellistä hoitoa poti-
laiden kotona ilman ambulanssikuljetusta tai käyntiä yhteispäivystyksessä.
Tämä vähentäisi osaltaan yhteispäivystyksen kuormitusta, kun ei-kiireelliset
potilaat hoidettaisiin kotona. Yksikön potilaita olisivat mm. vanhukset ja lapsi-
perheet. Potilaat valikoituisivat yhteispäivystykseen tulleiden soittojen perus-
teella, josta ei-kiireellisten potilaiden soitot ohjattaisiin suoraan päivystysyksik-
köön. Apua tarjottaisiin virtsatieinfektioiden, korvatulehdusten ja silmätuleh-
dusten kaltaisiin vaivoihin, joiden takia potilas ei tarvitse erikoissairaanhoidon
käyntiä. Kiertävän päivystysyksikön hoitajalla olisi mahdollisuus testata poti-
laan luona tulehdusarvojen ja EKG:n kaltaisia tutkimuksia.

Raisiossa 4.9.2017

Kaupunginvaltuutettu Sari Suominen (vas.) ja Vasemmiston valtuustoryhmä

Pekka Närhinen
Eija Nurmi
Jyrki Yrttiaho”Aarre Lehtonen
Emma Lindqvist**Päätös**Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmistelta-
vaksi.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta

13.03.2018

Kaupunginhallitus 18.9.2017 § 299

"- - -

Kaupunginhallitus lähettää - - - valtuutettu Sari Suomisen aloitteen koskien yhden hengen liikkuvan päivystysyksikön perustamista sosiaali- ja terveyskeskuksen valmisteltavaksi, - - -"

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta 13.3.2018

Johtava ylilääkäri Arto Raassina:

Aloitteessa ehdotetaan, että Raisioon perustetaan ympärivuorokautinen yhden hengen liikkuva päivystysyksikkö, jolla on lääkkeenmääräysoikeus ja yhteys akuuttiosaston lääkäriin. Aloitteessa viitataan Lappeenrannan käytäntöön. Ilmeisesti tässä aloitteessa tarkoitetaan Eksoten kuntayhtymän maanpuhollisen päivystyksen yhteydessä olevaa yhden hengen liikkuvaa päivystysyksikköä. Se toimii ensihoidon kenttäjohtajan alaisuudessa ja sillä on mahdollisuus konsultoida päivystyksen lääkäriä.

Raision terveyskeskuksessa on päivystys toiminnassa virka-aikana arkipäivisin. Tällöin kaikki kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaan pystytään hoitamaan terveysasemalla, jossa on myös yksi lääkkeen määräysoikeuden omaava sairaanhoitaja. Aloitteessa mainittu akuuttiosaston lääkäri toimii myös vain virka-aikana. Muuna aikana kaikki päivystystoiminta on sairaanhoitopiirin T-sairaalan yhteispäivystyksessä.

Aloitteessa mainittua toimintamallia ei ole muualla käytössä. Lääkkeenmääräysoikeus on vain sairaanhoitajalla, joka on suorittanut toimintaan vaadittavan lisäkoulutuksen. Aloitteessa mainitaan mm. korvatulehduksen hoito, jota ei sairaanhoitaja voi hoitaa, vaan tarvitaan lääkärin tutkimus ja lääkemääräys.

Tällainen toiminta vaatii riittävää väestöpohjaa ja taustatukea. Virka-ajan ulkopuolella Raision sosiaali- ja terveyskeskuksella ei ole tällaisen toiminnan tarvitsemia taustatuen resursseja. Malli on luotu yhteispäivystykseen, josta vastaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja sen osana Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos (EPLL).

Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos on lähdössä kokeilemaan ko. mallia. Koikeilun tuloksien perusteella suunnitellaan jatko. Ohessa ote EPLL johtokunnan pöytäkirjasta 30.1.2018:

"Toimitusjohtaja Sirpa Rantanen

Kansalaisten avuntarve on viimeisten vuosien aikana kasvanut monella eri tavalla arvioituna. Terveystalveluissa on kiinnitetty huomiota ensihoitotehtävien ja päivystyskäyntien lukumäärän jatkuvaan kasvuun, ja vastaavasti vanhus- ja sosiaalipalveluiden tarve on lisääntynyt. Samalla on kiinnitetty huomiota siihen, että ensihoidon potilaista 30 – 40 % ei tarvitse kuljetusta sairaalaan vaan yleistä ohjausta ja neuvontaa tai potilas voidaan hoitaa kohteessa. Tämä kehitys on johtanut siihen, että sekä sosiaali- että terveystalvelun lakisääteisten tehtävien menestyksekkäs hoitaminen on vaarantunut ja on syntynyt tarve lisäresursoinnille.

Tämän epäsuhtan korjaamiseksi on Suomessa aloitettu erilaisia hankkeita. Kaikkia hankkeita yhdistää se seikka, että viranomaiset ovat pyrkineet tuottamaan palveluja hyödyntäen kaikkia käytettävissä olevia yhteiskunnan resursseja hallinnollisista raja-aidoista välittämättä, jolloin veronmaksajan näkökulmasta syntyy säästöä. Tavanomaisesti nämä hankkeet on toteutettu siten, että ensihoitoyksiköiden (ambulanssien) toimenkuvaa on laajennettu perinteisen ensihoitopalvelun ulkopuolelle. Yksi menestyksekkäimmistä hankkeista on toteutettu Eksotessa, jossa ensihoito, tehostettu kotisairaanhoido ja päivystys on lopulta yhdistetty samaan hallinnolliseen yksikköön.

Usealta taholta on oltu yhteydessä Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitokseen ja tiedusteltu, voisiko liikelaitos laajentaa toimintaansa Eksoten mallin mukaisesti ja tarjota tukea kotisairaanhoidon, vanhuspalveluiden ja sosiaalitoimen tehtävien hoidossa.

EPLL:ssä on suunniteltu alkuun kokeilujaksoa liikkuvan yksikön suhteen. Ajatus on, että kokeilujakso aloitettaisiin mahdollisimman nopeasti kevään aikana, että siitä saatuja kokemuksia voisi hyödyntää ensi vuoden toiminta- ja taloussuunnittelussa. Kokeilujakson tavoitteena on kehittää Turkuun uudenlainen liikkuva palveluyksikkö, joka tukee nykyistä palvelujärjestelmää sekä kehittää liikkuvia sote-palveluja yhteistyössä Turun kaupungin kanssa.

Kokeilujakson aikana kerätään tietoa yksikön tehtävistä, potilaista ja henkilöstön osaamisvaateista sekä samalla pyritään selvittämään pystytäänkö tällä toiminnalla vähentämään painetta lisätä ensihoitoyksiköiden määrää ja/tai vähentääkö tämä potilaan ohjautumista päivystykseen ja sitä kautta mahdollisesti sairaalahoitoon.

Kokeilujakson henkilöstömenojen kuukausikustannukseksi on arvioitu noin 8 300 euroa. Autona voidaan käyttää ensihoidon vanhaa vara-autoa, joten siitä ei olisi muita kustannuksia, kuin polttoainekulut jakson aikana. Kokeilujakson pituudeksi on arvioitu alkuun 4 – 6 kk. Rahoitusta hankkeelle on haettu konsernin sote-rahoituksesta onnistumatta. Tällä hetkellä pyrimme erilaisin työvuoro- ja sijaisjärjestelyin toteuttamaan kokeilua niin, että pääsisimme kustannuksissa alle tuon suunnitelman. Taloussuunnittelijan kanssa on rahoitusta selvitetty ja ensihoidon palveluiden ostoista pystymme kokeilua rahoittamaan.

Tämä voi vaatia käyttötaloussuunnitelmaan muutosta, mutta ennen sitä, katsoimme kustannusten todellisen tilanteen kokeilujakson suunnitelman tarkentua.

Toimitusjohtajan päätösesitys

Johtokunta merkitsee tiedokseen suunnitelman liikkuvan yksikön kokeilujaksosta.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin. ”

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalouden johtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle edellä olevan valmistelun mukaisen vastauksen valtuutettu Suomisen tekemään valtuustoaloitteeseen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

